

Města a obce Těšínska se představují

Malenovice

Nepřehlédnutelnou přírodní dominantou horské obce Malenovice je nejvyšší vrchol Těšínska i celých Moravskoslezských Beskyd – Lysá hora (1 323,4 m n. m.). V letech 1939–1945 nejvyšší horou protektorátu Čechy a Morava. Lidskou pozornost přitahovala již před staletími, z roku 1732 pochází zmínka o kapli na Lysé hoře. Na jejím místě byl roku 1900 postaven dřevěný kříž. Tou dobou zde již byla v provozu turistická útulna arciknížete Albrechta (od roku 1895). Dnešní dominantou vrcholu je televizní vysílač a měřicí stanice Českého hydrometeorologického ústavu. V dohledné době se k nim zařadí i budovaná Bezručova chata a Slezský dům. Katastr Malenovic se v těchto místech stýká s územím obcí Krásná a Ostravice (původně katastr obce Staré Hamry). Již ve 40. letech 20. století vznikl projekt vybudování lanové dráhy na vrchol Lysé hory, dodnes se však nepodařilo naplnit.

Větší část Malenovic leží na severozápadních svazích Lysé hory, především v hluboce zaříznutém údolí potoka Satiny, na němž se nachází i unikátní vodopád. Dalšími vodními toky v obci jsou Sibudov, pramenící mezi severně položenými vrchy Tanečnice (820 m n. m.) a Hradová (790 m n. m.), a Bílý potok, jehož pramen je nutné hledat mezi vrchy Staškov (752 m n. m.) a Ostrá hora (782 m n. m.). Na katastru obce nalezneme přírodní rezervaci Malenovický kotel i přírodní památku Louky pod Lukšincem.

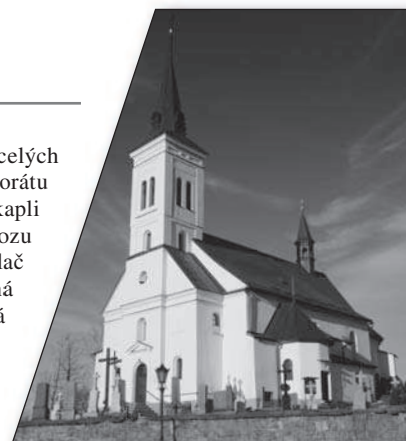
Malenovice patří k mladším obcím někdejšího frýdeckého panství. Její počátky, stejně jako sousední Krásné a Nové Vsi, souvisí s postupem tzv. valašské a pasekářské kolonizace. Malenovice vznikly v období držby frýdeckého panství Janem Bruntálským z Vrbna v letech 1606–1620. S frýdeckým panstvím sdílely osudy až do jeho zániku. Malenovice byly původně součástí okresu Frýdek, v letech 1868–1901 okresu Těšín a poté opět Frýdek. V roce 1949 byla obec přičleněna k okresu Frenštát pod Radhoštěm a po jeho zrušení v roce 1960 k okresu Frýdek-Místek.

Nejvýznamnější architektonickou dominantou a kulturní památkou je farní kostel sv. Ignáce z Loyoly na návrší Borová (492 m n. m.), který byl vystavěn v katastru Lubna nákladem hraběte Františka Eusebia z Oppersdorfu. Vysvěcen byl 14. září 1673. Ve druhé polovině 19. století byl přestavován. Od roku 1785 je Borová sídlem samostatné farnosti. Tehdy zde byla zřízena i škola. Na Borové se dochovala školní budova z roku 1810. V roce 1899 bylo přikročeno k výstavbě nové školní budovy pod Borovou (dnes sídlo malenovického obecního úřadu). Návrší Borová bylo úředně vyňato z katastru Lubna roku 1882 a přičleněno k Malenovicím.

Název místní části Hutě je poslední připomínkou existence sklárny, kterou pro potřeby frýdeckého panství založil František Eusebius z Oppersdorfu. Její činnost je doložena od 70. let 17. století do počátku 18. století. V Malenovicích se těžila železná ruda, do roku 1895 ve štolu svatého Karla v údolí Satiny pro potřeby arciknížecích železáren v Bašce a Lískovci.

Rozlehlý horský katastr býval v minulosti operačním prostorem zbojníků. Několik jich z obce pocházelo, nejznámější je bezesporu Jiří Jurášek (Juráš), nejbližší druh zbojníka Ondráše z Janovic. K „Pánu Lysé hory“ a jeho druhu Jurášovi, který byl popraven roku 1716 v Těšíně, se v Malenovicích řadí několik míst opředených pověstmi. Nejznámější jsou tzv. Ondrášovy díry mezi Lukšincem a Staškovem. Ondrášova družina měla mít v těchto pseudokrasových jeskyních úkryt. Podobné pověsti se váží k Ondrášově skále v lokalitě U Korýtka či Satinskému vodopádu. Fenomén zbojnictví se promítl i do názvu turisticky oblíbené Dřevjanky U Zbujna na Staškově. Nedaleko se nachází další proslulé beskydské pohostinství U Veličků.

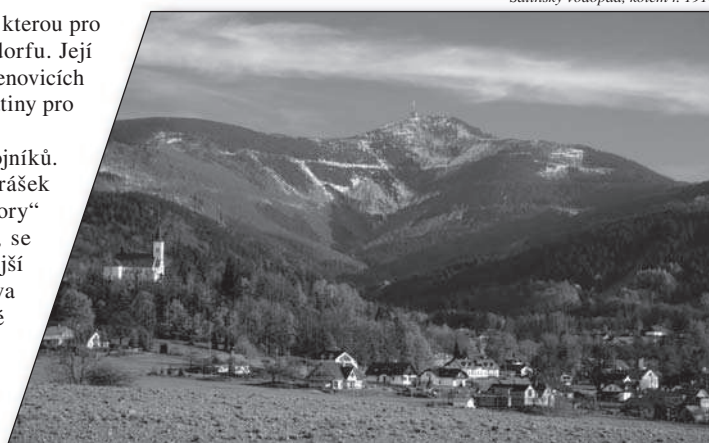
Během 20. století prošla obec zásadní proměnou. Ještě v meziválečném období proběhla úprava dopravní infrastruktury, během druhé světové války byla obec elektrifikována. Již od 30. let 20. století se Malenovice staly vyhledávanou turistickou destinací, o čemž svědčí nejen výstavba soukromých, nýbrž i turistických chat. V roce 1935 byla na vrcholu Lysé hory slavnostně otevřena Bezručova chata (vyhořela roku 1978). Období konce války připomíná světoznámá kamenná mohyla na Ivančeně, budovaná od roku 1946 jako památka na popravu pěti ostravských skautů nacisty. Poválečný vývoj přinesl obci stavební rozvoj a modernizaci, které přibrzdilo dočasné správní spojení s Frýdlantem nad Ostravicí (v letech 1975–1990). Současná tvář obce se mění především v souvislosti s masivní výstavbou rodinných domů i veřejných budov. Úprava společných prostranství dodává obci na přitažlivosti a je výrazem jejího rozvoje.

Farní kostel sv. Ignáce z Loyoly na Borové, r. 2010

Satinský vodopád, kolem r. 1910

Celkový pohled, vpravo centrum obce, v pozadí Lysá hora, r. 2010

Vodní pila č. p. 53 v údolí Satiny, kolem r. 1915

Adresa: Obecní úřad Malenovice, Malenovice 85, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí, tel.: 558 678 533, e-mail: ou@obec-malenovice.cz, www.malenovice.eu • Starosta obce: JUDr. Vladimír Malarz • Počet členů zastupitelstva: 7 (Za Malenovice krásnější – 2 mandáty; Hasiči Malenovice – 2; Sdružení nezávislých kandidátů – Malenovice aktivní a kulturní – 1; Malenovice pro všechny spoluobčany – 1; ODS – 1) • Počet obyvatel k 31. 5. 2012: 634, z toho 302 žen a 332 mužů • Rozloha: 1 299 ha